

QAJEELFAMOOTA WAL KAADHIMMACHUU

Kaadhimummaa fi Murtoo
gaa'eelaa

Dating and courtship
Yohannes
Workineh

Gaa'elli maali?

- Gaa'elli kiristaanummaa kakuu, hariiroo bara jireenya ofii guutuu dhiiraa fi dubartii gidduutti ta'uudha.
- Gaa'eelli wal gargaaruuf walitti hidhamanii foon tokko ta'uudha. Um 2:18. Gargaartuu

-
- Adeemsi wal kaadhimmachuu waltajjii itti wal baran qofan osoo hin taane kan waa'ee walii itti baraniidha.
 - Namni kamuu borii walii fuudha malee kaleessa walii hin fuudhu.
 - Kaleessi keenya garuu borii keenya ni murteessa.

Ulaagaan gaa'ela keessatti ka'uu qabu maalii?

1. **Utubaa gaa'ela Kiristaanummaa beekuu**

- I. Jaalala Kiristaanummaa beekuu
- II. Wal amanuu(Trust). Maaliif? Akka wal hin balleessineef.
- III. Wal kabajuu. Wal salphisuu dhiisuu. Nama kaadhimaa isaa kabajetu haadha warraa godhata.
- IV. Wal hubachuu(understanding). Wal hubachuun rakkoo baay'ee waliin akka furan nama taasisa.
- V. Amantii qabaachuu(faith not religion).

2. Abboommii gaa'eela kiristaanummaa beeku

1. Wal tajaajiluuf wal fuudhuu. Eph 5:21, Kiristoosiin safeeffachuudhaan waliif abboomamaa(Wal tajaajiluuf hayyamamaa ta'uu)
2. Al-duree tokko malee wal jaalachuu(erga akka waliif ta'an murteessanii)
3. Wal abajuu(namni kamuu kabaja barbaada)
4. Gidduu galuu(interruption) kamiyyuu ofirraa kutuu. Isaan lamaan qofatu Waaqayyoon ilaala dhimma isaanii murteeffatu. Qaama gidduu galee jeequu barbaadu baasu/kutuu
5. Bilchina sammuu qabaachuu. Miiraa qofa osoo hin taane of hoogganuun socho'uu.
6. Jaalala guutuu qabaachuu(complete love). Efes 5:1-2

Adeemsa kaadhimummaa

- Adeemsi kaadhimummaa yeroo itti wal baranii, wal barabaadanii fi waliin jireenya isaanii gara fuulduraa murteessuuf waliin wal qorachuu fi amala walii baruu itti jalqabaniidha.
- Wal kaadhimmachuun hin jiru taanan wal fuudhuun hin jiraatu.
- Akkamitti/ maal keessa darbanii gaa'ela dhaabbatu?

Dirqama kaadhimummaa

- Wal harkisuu(attraction).
- Wal beeksisuu....Yoo waanti wal sirreessan jiraate sirreessu, yoo hin jiru ta'e gargar ba'uu. Fkn wal quunnamtii saala gaa'ela duraa diduu fi waantota biroo irratti yoo yaadan walii hin galle.
- Kutannoo walii beekuu. Lama tokko ta'uuf yeroo waliitti dhufeenya jalqabu
- Wal fakkachuu(intimacy). Gad fageenyaan wal hubachuu. Seenaa walii beekuu fi amala walii qo'achuun wal hubachuu
- Waliif ta'uu(Engagement). Gammachuu jaalalaatti seenuuf wal kaadhimmachuu. Waliin jireenyaa fi firii gara fulduraatti murteeffachuu. karoora jala murame walitti beeksiisuu. Imala waliin jalqabuu

Yeroo kaadhimummaa

- Kaadhimummaan adeemsa namni kophaa jiru, nama fuudhu/itti eerumtu barbaadu jechuudha.
- Yeroon wal kaadhimmachuu yeroo walii fi dandeettii walii itti baraniidha.
- Yeroon wal kaadhimmachuu yeroo waan itti fufu barbaaddataniidha. Kophaa akka hin duune.
- Yeroo kun yeroo bara jireenya ofii hafe nama wajjin jiraatan itti baranii murteeffataniidha.

- Galmi kaadhimaa qabaachuu; abbaa mana yookin haadha manaa argachuudha.
- Kaadhimummaan imala jireenya waloo; gammachuu, gargaarsa(suitability) fi itti gaafatamummaa waliinii itti qabaataniidha.
- Qomoon hundi aadaa fuudhaa fi eerumaa mataa isaa qaba. Fkn Oromo, Amhara.
- Dur maatiitu dhiiraaf dubartii barbaada, Dubartiin gaafuma cidhaa abbaa manaa ishee argiti turte. Iddoo baay'eetti.

Cinaacha ofii barbaaduu

- Fuula Waaqayyootti gaa'elli ulfina qabeessa. Waaqayyo gaa'eelaa keessatti ulfina argata.
- Gaa'ela keessatti argama(NATURE)lamatu jira.
 1. Argama namaa(walitti dhufuu)
 2. Argama gaa'eelaa(wal fuudhuu)

Uumama namaa(Um 2:18-20)

- Waaqayyo nama erga uumee waan hojjachuu qabuu fi hin qabne ajaja kenneef.
- Erga Addam uumamee jireenya itti hir'ate argee gargaartuu uumeef.
- Gargartuun yaada Waaqayyoo keessa akeeka tureedha. "Namni kophaa ta'uun gaarii akka hin taane Waaqayyo ni arge"
- Namni gaa'ela akka qabatuuf akeeka baase.
- Namni gaa'ela hin barbaanne yookin hin deeggarre yaada Waaqayyoo faalleessa. Ulfina qabeessa waan ta'eef.
- Warri gay fi Lesbian har'a saala faallaa hin barbadan isaan yaada Waaqayyoo faalleessu.

- Waanti ol-aanaan(superior) gaa'ela caalu hin jiru. **Waanti gaa'ela xiqqessu hundi yaada Waaqayyoo miti.**
- Gaa'ela kiristaanaa caalaa waanti nama gammichiisuu fi namatti tolu hin jiru. Akeeka Waaqayyootu keessa jira waan ta'eef.
- Gaa'elli Waaqayyo dhaabe lola qabaatuuyyuu tasgabbi qaba.
- Gargaartuun(kan mijattu) dhiira wajjin gatii qixa kan qabduu fi gochaan(function) adda kan taateedha. **Compatibility**

- Dhirri namummaa isaa **dubartiin ala** mul'isuu hin danda'u.
- Dhiirummaan dhiiraa, dubartummaa dubartiitiin mul'ata.
- Walumaa galatti, dubartiin sanyii isaa fuutee baay'iftu hin argamtu taanaan dhiirri hin baay'atu.
- Akeekni ykn wixineen Waaqayyoo dhiirri fi dubartiin hafuuraan, qaama fi yaadaan akka wal deeggaraniif walii walii isaaniitiif isaan kenna.

Uumamuu gaa'eelaa

Um 2:21-25tti

- Wal tumsuu(partnership), Um 2:21-23
- Waaqayyo kan isaaf taatu akka hin jirre arge. Waan itti hir'ate arge. Kophaa ta'uun Addam Waaqayyoon garaa ga'uu dide.
- Kaayyoon isaa karaa gaa'elaa ilmaan fakkaatti isaa qaban baay'ifachuu ture.

- Waaqayyo Addaamiif gargaartuu malee hojjattuu hin kennineef. Kan mijattuuf.
- Gargaartuun tumsituudha.
- Dubartiin dhiiruma keessaa hojjatamtee baate malee Fagoodhaa hin fidne.
- Waaqayyotu Addam keessaa yaade baase malee **Addam Hewaaniin of keessatti hin argine.**
- Kophummaa Addamiif michummaan Hewan deebiidha.

- Hewaan lafee lafeerraa, foon foonirraa argamteedha.
- Waaqayyo waan cinaacha Addaamitti dabalee hojjate hin ibsine. Waan itti dabalee dubartii bareedduu godhee hojjate ifatti hin baafne.
- Waaqayyo maal akka itti dabalee namoota wal jaalatan walitti fidu beekuun nama rakkisa.
- Uumamuun Hewaan Addamiif gammachuu guddaadha.
- Iddoon dubartiin hin jirre namatti hin tolu. Tapha, wal ga'ii, hojii dubartiin keessa hin jirre arguun namatti hin tolu. Dubartootni waan hundumaa naannoo(Environment) jijjiiru.

- Osoo maatii(parents) hin ta'in dura namoota wal deeggaran(partners) turan.
- Kaayyoon gaa'eelatti galuu jireenya dhaabbataa qabaachuufi.
- “Dhiirri abbaa isaa fi haadha isaa ni dhiisa, haadha manaa isaattis ni maxxana; isaan lachanuus foon tokko ni ta'u.” Uma. 2:24.
- The process of leaving(dating) and cleaving(marrying)

- Waaqayyo dubartii tokko qofa Addamiif uume.
- Bara jireenya isaanii guutuu wajjin jiraatan. Jannata keessaallee wajjuma ba'an. Kufaatii boodallee wal hin ganne. "Nyaata na balleessu natti fidde" jedhee ishee hin ari'anne.
- Waanti gaariin hamma dhufu qofatti Waaqayyo namoota wajjin hin tursu.
- Namoota walitti dhufanii fi walitti tufatan addunyaa kanarra guutanii jiru.
- Yoo waan ofii argatan malee ba'aan isaa ni cima.
- Yeroo kaadhimummaa wal baran malee gaa'ela booda gaa'ela balbala tokko qofa qabu dhaabbachuun ni rakkisa.

Dalagaa Cinaachaa

- Cinaachi cina ofiitti argama.
- Lafee lallaafaa(delicate) garuummoo yeroo hunda cimaa kan ta'e.
- Maashaa ykn dhagna namaa isaan malee jiraachuun hin danda'amne, lama haguugee tura. Sombaa fi onnee(lung and heart)
- **Dalagaan cinaachaa** inni guddaan qaama haguuguu fi sirna hargansuu deeggaruudha.

- Namni hunduu lafee cinaachaa 24(twelve pairs) qaba.
- Lafee cinachaa arfan kana keessaa, Hewaan ishee kamirraa akka hojjatamte hin beekamu.
- Cinaachi waan gurguddaa sadiif nama gargaara. Ittisuuf, gargaarsa kennuu fi hargansuuf. Osoo sombi namaa lafee cinaachaatiin hin haguugamne ta'ee silaa adurreen nama fixxi.
- Nama kophaa rafaa ture, dubartii wajjin raffisuuf hirriba cimaa itti gadhiise.
- Dubartiinis waan baay'eef nama gargaarti, namaaf hagugdi, hafuura nama baafachiifti.
-

Maaliif Hewaan lafee cinaachaa irraa uumamte?

- Waaqayyo gooftaan namichi rafee akka of wallaalu godhe; **utuu namichi rafuu lafee cinaacha isaa keessaa tokko fuudhee iddoo isaatti foon in guute. 2:21**
- Waaqayyo gooftaan lafee cinaachaa isa namicha keessaa fuudhe sana irraa dubartii tolchee namichatti in geesse.
- Namichis, "Amma reefuu ta'e; isheen kun lafeen ishee lafee koo keessaa, foon ishees foon koo irraa fuudhame; isheen kun namattii waan argamteef, 'Namee' jedhamtee haa waamamtu!" jedhe. Uma. 2:21-23
- Lafee Addam jechuun qaama isaa keessaa jechuudha.

- Waaqayyo erga Addaamiin uumee, nama biraa uumuuf biyyootti hin fayyadamne.
- Sanyii tokko keessa akkuma bosonni jiru, dhiira hunda keessas dhaloota baay'eetu jira.
- Sanyii dhiira harkaa fuutee kan dhaloota gootu Hewaani. Dubartiidha.
- Wal kadhimmachuun dubartii sanyii namaa balleessitu osoo hin taane kan sanyii namaa baay'iftu argachuudha.
- Akkuma sanyii baay'ee keessaa sanyii barbaadan qofa facaafatan; dubartii baay'ee keessaas kan sanyii ofii namarraa fuutu yeroo kaadhimummaa barbaaddatu.

- Waaqayyo erga dubartii uumee, barbaachisummaa ishee kan mirkaneesse dhiira. Akkas jedhe, **“Amma reefuu ta'e; isheen kun lafeen ishee lafee koo keessaa, foon ishees foon koo irraa fuudhame.”**
- Akkuma dhiirri fakkaatti Waaqayyootiin uumame dubartiinis akkasuma karaa dhiiraa fakkeenyummaa kana dhaalteetti.
- Kan Waaqayyo lafee Addamirraa dubartii uume; miiltoo fi gaargartuu akka isheen taatufi.
- Osoo akkuma Waaqayyo Addaamiin biyyoorraa uume, Heewanis biyyoorraa uumee tarii wal fudhachuu fi walitti siquu dhiisuu danda'u.

- Akkuma namni cinaacha isaa lafa kaa'ee yookin namaaf ergisee hin deemne; haati manaas akkasuma.
- Abbaan manaa yeroo hundumaa haadha manaa isaa of keessatti baatee deema. Haati manaas akkasuma.
- Ulfina qabeessummaan gaa'elaa qaama tokko ta'uu keessa jira.
- Akkuma cinaachii cina namaa keessa jiru, dubartiinis cina/maddii namaa dhaabatti.

- Egaa, sababiin Waaqayyo lafee Cinaacha Addaamirraa Hewaan uumeef, lafeen cinaachaa uumamaan amala waa deebisanii argamsiisuu(regenerate) gochuu qaba.
- Nama kophummaan hir'isee keessaa Waaqayyo lafee hir'isee **foon itti guute. " utuu namichi rafuu lafee cinaacha isaa keessaa tokko fuudhee iddoo isaatti foon in guute."**
- *Tarii fedhiin Wal quunnamtii saalaa erga Addam keessaa lafeen tokko baatee foon iddoo isaatti guutamee itti dhufe jedheen amana.*

- Waaqayyo waa nama keessaa fuudhu malee waa namatti hin guutu.
- Waaqayyo namuma keessaa waa baasee, deebisee waa hojjata.
- Lafeen Addam dubartii ta'ee hojjatame, lafeen Hewaan garuu dhiira ta'ee ta'ee hin hojjatamne. Dhoksaa DNA dhala namaa beekuun barbaachisaadha.
- Waaqayyoo koodii DNA dhala namaa dhoksee jira.
- Hormoniin namaa sirna wal hormaata namaatiif baay'ee murteessadha.
- Erga cinaachi Addaam gara dubartii ta'uutti geeddaramee seerrii hormonii hojiirra oole.

- Fedhiin wal quunnamtii saalaa dhiiraaf dubartii(sexual drive) hormoota sadiin gaggeeffama. Estrogen, progesterone, and testosterone.
- Kun kan jalqabe erga Addamiifi Hewan wal fuudhan irraa kaaseeti.
- Namni hunduu hormoonii wajjin uumama. Garuu hormooniin kan ka'ee itti dhaga'amu umurii waggaa 10-14 irraa kaaseeti.
- Yeroon ittii hormooniin namaa ka'ee fedhii foonii itti yaaduu jalqaban Puberty jedhama.
- Kaka'umsi fedhii foonii Libidoo jedhama.

- Yeroon ittiin daa'imni qaamaan guddina agarsiisuu jalqabu hormonnonnis jijjiiramuu jalqaba.
- Maatii fi gaggeessitootni waldaa kana hin hubanne taanaan ijoollota isaanii seeraan guddisuu hin danda'an.
- Yeroo hormoonin jijjiramuu amalli fi barbaachi hundi ni jijjiirama.
- Yeroo waan qaamni namaa fedhii dhiiraa ykn dubartii barbaaduu jalqabu hoggansa guddaa barbaachisa.

- Yeroo itti hormoniin dargaggeessaa jijjiramu; sanyiin nama of baay'isuu barbaadaa jira. Yeroo kana bilchinaa fi namusa qabaachuun baay'ee barbaachisa.
- Yeroo hormoonin jijjiramu rifeensa qaama wal hormaataa fi iddoo tokko tokkotti baasuu jalqabu.

Yeroo jijjiirama hormoonii

- Yeroon dargaggummaa yeroo jijjiiramni hormoonii garmalee mul'atuu fi fedhiin isaanii itti dabaluudha.
- Yeroo itti dhiibbaan(factor) xin-sammuu, haawasummaa fi qaamaa namarratti dhufu fedhii wal qunnamtii saalaatu namatti(libido) jalqaba.
- Dhiironni yeroo umuriin isaanii digdamoota keessa galu fedhiin isaanii itti cimaa deema. Kanaafi dargaaggonni baay'een umurii kanatti miidhaa garaa garaatiif saaxilamu. Gorsa namaa fudhachuun qaanii itti fakkaata.
- Dargageessi umurii kanatti gorsa gaarii fudhatu, sanyii isaan kan harkaa fuutee gaariitti omishtuuf argata.

- Fedhiin ijoollota dubaraas digdamoota keessa baay'achuun micireen isaanii gabbata.
- Akka qorannoon mul'isutti biyya baay'eetti namonni harki caalaa umurii 25-30 gidduutti wal fuudhu. Maaliif?
- Umuriin yeroo jijjirama hormoniirraa kan ka'e namni fedhii foonitiin gubatuudha.
- Namni umurii kanatti foon isaa hogganuu danda'e bor hin gaabbu.
- Yeroo kamiyyuu caalaa dargaggoota umurii digdamoota keessa gargaaruun baay'ee barbaachisaadha.

- Umuriin waggoota 30 fi 40 taa keessa dhiirootaaf fedhiin isaanii dhiibbaa hojii fi kanneen biroo irraan ka'e gad-bu'a.
- Dubartoonni baay'eenimmoo fedhiin isaanii umurii 27 hanga 45 gidduutti garmalee dabala. Dubartootni kan hiikanis umurii kanatti. Maaliif?
- Walumaa galatti kan fedhii foonittiif nama kakaasu jijjiirama hormooti. Waa'ee hormoonii wallaaluun kufaatii gadheef nama saaxila.

- Gaa'elli dhaabbata Waaqayyo jannata Eden keessatti namaaf dhaabeedha.
- Namni abbaa fi haadha hin qabne akkamitti dhiisaa? Addam
- Dhiisuu fi itti maxxanuun seera gaa'elaati.
- Akkuma cinaacha Addam tokkorraa Hewaan uumamte, Abbaan manaafi haati manaas foon tokko.
- Waaqayyo cinacha tokkorraa malee lamarraa hojjanne. Dhiira tokkoof dubartii tokko qofatu hayyamama.

- Gaa'eelli ulfina qabeessa. Gaa'elli qulqulluudha, sababnisaa Waaqayyo isa qulqulluu ta'etu dhaabe.
- Namni akka fedha Waaqayyootti gaa'ela hin dhaabbanne, ragaa gaa'eelaa(marriage license) qabaachuun bitachuun seera qabeessummaa isaa hin mul'isu.
- Adeemsi wal kaadhimmachuu tumsituu wajjin walitti dhufanii wal gargaaruuf mari'achuudha.
- Wal kaadhimmachuun yeroo itti wal baranii fi mari'ataniidha.

- Addaam uumama hogganee(Maqaa baaseef). Addaam osoo hin fuudhin hoggansa bare. Kanin hojiitti milkaa'eef dubartiin isa qortu waan bira hin turreef miti.
- Hewaan lafee cinaacha Addaamirraa wixineffamtee hojjatamte. Hewaan Addamiin kan gargartee sanyii baay'isuufi irratti.
- Hewaan Addaamitti eerumte.

-
- Addam Kophaa ta'uun sirrii miti.
 - Hewaan kophummaa Addaamiif deebii michummaati.
 - Gaa'elli isaanii akeeka fi abdii Waaqayyo bor achi keessaa dhaloota kaasuuti.

Iccitii wal kaadhimmachuu

1. Dubartiin ala dhiirri jaalala abbaa manaa fi haadha manaa arguu hin danda'u.
 2. Haadha manaa malee dhiirri abbaa manaa ta'uu hin danda'u.
 3. Giiftiin ala gooftaa ta'uu hin danda'u.
- Kanaaf, Addaam kophaa isaa argamuu Hewaniif kabaja(celebration) jalqabe. **“Amma reefuu ta'e; isheen kun lafeen ishee lafee koo keessaa, foon ishees foon koo irraa fuudhame.”**
 - **Waaqayyo cinaacha 24 keessa tokko qofa baasee dubartii hojjate. Maaliif?**
 - **Dubartii tokkoof dhiira tokko. Dhiira tokkoof dubartii tokko. Waan baay'een jiruuf hunduu kee miti.**

Gaa'ela ulfina qabeessatti seenuuf: Akka fedha Waaqayyootti wal kaadhimmachuu

1. Itti yaadanii kaadhimmachuu:

- Kaayyoon wal kaadhimmachuu inni guddaan haadha manaa ofii(waan ofii) argachuudha.
- Kaayyoon kadhimmummaa gara waan addaa eegamuutti nama geessa.
- Osoo beekumsaa fi karoora hin qabaatin, waanuma walitti bareedaniif ykn sababa ta'eef wal baraniif wal kaadhimmachuun wal balleessuu ta'uu danda'a.
- Miiraan walitti dhufuun/karooraan ala/ wal balleessuu ta'a.
- **Barattoota/ barsiisota/hojjettoota/tajaajiltoota fi kkf.**
- Waanuma dubartii bareeddu argeef fuudhuu kan barbaadu baay'eedha.

Herreega dogoggoraa

- Sababni namoonni bara si'anaa baay'een wal fuuna jedhaniif, dhoksaa gaa'elaa hubatanii miti.
- Biyya alaa wal baasuuf(dhiirris dubartiinis)
- Saamichaaf(walirraa nyaatanii miliquu).
Dhiirris dubartiinis. Kan **tajaajiltoota** garuu gara badaadha.
- Namni gaa'ela dhaabbachuuf dursa qarshii gaafatu, gaafa qarshicha argate baduu danda'a. Shakkaa.
- Yeroo waliin dabarsuuf....kkf
- “Namni haadha manaa **isaaf taatu argatu**,
wanta gaarii in argata, Waaqayyo biraas

Gaaffii deebii barbaadu

- Fuudhuuf geesseettaa?
- Hariiroo keessatti waan ijoo argamsiisuuf ga'umsa qabdaa?
- **Qophii qabdaa?** Haadha manaa fi ijoollee argachuuf jirtu gargaaruu dandeessaa?
- Tattaaffiin ati gootu maali?
- Mirrii kee bilchina qabaa? Barbaacha wajjin ciistee ari'achuu/dhiisumoo wajjin hafuu qabda?
- Dhukkuba diigamuu hariiroo darbeetiin si qabaterraa fayyiteettaa?
- Hariiroon hafuura kee Gooftaa Yesuus wajjin nagaa qabaa? Gaggeessaa isarraa fudhattaa?

- Fuudhuuf ykn eerumuuf qophaa'anii yoo itti galan malee rakkisaadha.
- Hanga gaafa itti galaniitti barumsa fudhachuun(dubbisuu, gorfamuu) barbaachisaadha.
- Namni baay'een osoo hin karoorsin dingata waan itti galuuf rakkata.
- Namni fuudhan ykn itti eeruman umurii ofii guutuu nama nama wajjin turaniidha. Kana beekanii itti galuudha malee wajjin ciisanii dhiisuun cubbuu guddaadha.
- Osoo fuudhuu ykn eerumuu barbaaduu kan dhabus baay'eedha. Waaqayyo nama ati **fuudhu malee** jettu siif tuffachuu danda'a.
- **Namicha fuudhuuf ka'ee; kaadhimaan isaa feminist taate.**

2. **Ofittummaa malee kaadhimmachuu**

- Gad of deebisuudhaan warra kaan of irra caalchisaa lakkaa'aa malee, yaada ofittummaatiin yookiis of-dhiibuudhaan waan tokko illee hin hojjetinaa!
- Isin kessaa adda addaan waan warra kaanitti tolus immoo haa ilaalu malee, waan isatti tolu duwwaa hin ilaaliin!
- Yaada garaa isa Kristos Yesus qaba ture qabaadhaa! Filp. 2:3-5

- Yaadni biyya lafaa gubbaa(top) irra of kaa'uudha.
- Miiraaf, barbaachaa fi fedhii ofitiif dursa kennuun Kiristoosiin giddu galeessa kan godhate miti.
- Namni adeemsa kaadhimmummaa keessatti dursa fedhii isaa qofa calaqqisisuu abbaa manaa ykn haadha manaa namaaf hin taatu.
- Namni dursa kan isatti tolu qofa yaadu, hamma waa namarraa argatu qofatti namatti siqa.

3. Amanaa qofa kaadhimmachuu

- “Warra hin amannee wajjin walitti hin hidhatinaa! Qajeelinnii fi jal'inni maal walitti qabu? Ifnii fi dukkanni tokkummaa maalii qabu ree?” 2Qor. 6:14.
- Amanaan mootummaa Kiristoos jala jira. Kan hin amanne, mootummaa biyya lafaa jala jira.
- Amanaan ifa biyya lafaati. Tokko ta’uu namoota amananiitu dukkana keessatti ibsa.

4. Qulqullummaa ofii eeggachuu

- Qulqullummaan Waaqayyoon namatti agarsiisa. Waaqani qulqulluun nama ejju hin eebbisu. Yoo yaada garaa geeddaratan malee.
- Wal quunnamtiin saalaa abbaa manaa fi haadha manaa gidduu qofatti hayyamama.
- Wal qunnamtiin kanaan ala taasifamu hundi dubbii Waaqayyoo faallessa.
- Wal ilaalla(comptability) jedhanii biyya lafaa fakkaachuun kufaatii gadhee namatti fida. Waan darbe wajjin haasa'uudha malee waan hin malle wajjin gochuun balaa guddaarra nama buusa.

- Kiiyyootti of-galchuu:
- Dubartii tokkotu abbaa manaa ishee wajjin wal lolee, yeroo jaarsummaa, “Inni dhiira miti” jette.
- Achumaan innis deebisee, “Isheenis dubartii miti, yeroo wal fuunu durbummaa hin qabdu” jedhe.

- Wal ilaalanii fuudhuun sirriidhaa?
- Wal hin beekaniyii?
- Kan ofitti ilaalanii fuudhan wayyaa fi kopee qofa.
- Rakkoo fi seenaa ofii ifaan ifatti walitti himuun wal amansiisuun murteessuudha malee wajjin ciisanii wal dhiisuun hin taatu.
- Silaas hoo kooti jechuun wabii wal fuudhuu ta'uu dhiisuu danda'a.
- Namni nama baay'ee wajjin ciise rakkoo guddaa fida(Gaa'ela jalatti baranna)

5. Madda galii qabaachuu

- Waanti abbaa manaa fi haadha manaa baay'ee walitti buusu rakkoo maallaqaati. Nama hojii ta'uu.
- Osoo hin fuudhin dhimma hojii fi galii ofii itti yaaduun barbaachisaadha.
- Yoo homtuu him jirellee ta'e wal amansiisanii itti seenuun milkaa'ina isaatiif wal tumsuun barbaachisaadha.
- Erga gaa'elatti seenanii namni irratti hirkatan nama dhiisuu danda'a.

- Yeroo jaalala dhugaa irratti maallaqni dabalame jireenyi ni mi'oofti.
- Nama mul'ataa fi kaayyoo hin qabne kaadhimmachuun aarsaa hin taane nama kanfalchiisa.
- Fageessanii ilaaluun karoora baasanii yoo irratti hojjatan milkiitu argama.
- Nama maallaqa walitti namaaf qabu malee kan bittimsitu gargaartuu miti.
- Dubartoonni abbaa manaa dhoksanii huqqubii galanii hojii ajaa'ibaa hojjatan baay'eedha.

References

- Gary L. Thomas , *Devotions for a Sacred Marriage*, Zondervan, 2005.
- Mark Ballenger, *10 Powerful Tips to Prepare You for a Successful Christian Dating Relationship*, 2019
- Marshall Segal, *Not Yet Married, The Pursuit of Joy in Singleness and Dating*, Crossway ,2017.
- Myles Munroe, *waiting and dating*, Destiny Image, 2004

Yohannes Workineh
Finfinne, Ethiopia
+251911301356
6/11/2023